

KIRJALLINEN KYSYMYS 2/2013 vp

Puolustusvoimien käytössä olevien rynnäkkökiväärien uusiminen

Eduskunnan puhemiehelle

Puolustusvoimien käytössä olevan suomalaisen rynnäkkökiväärin perusmalli RK 62 täytti viime vuonna 50 vuotta. Asemalli perustuu venäläiseen AK-47 Kalashnikov -rynnäkkökivääriin, josta kehitelty Suomen oma versio valmistui vuonna 1962.

RK 62 on jalkaväkijoukkojen perusase ja kaikkien taistelijoiden henkilökohtainen ase. Sen rinnalla tietyissä joukko-osastoissa käytetään taistelijan perusaseena hieman päivitettyä RK 95 TP -rynnäkkökivääriä, joka toimii esimerkiksi taittoperään ja tähtäinlaitteisiin liittyvistä rakenneroista huolimatta pääosin kuten RK 62.

Puolustusvoimien käyttämät rynnäkkökiväärit ovat kaliiperia 7.62. Suurin osa länsimaista on siirtynyt 5.56 kaliiperin aseisiin, jotka ovat yleisimpiä Nato-maissa, mutta toisaalta maailmanlaajuisesti AK 47 -tyyppinen rynnäkkökivääri on käytössä vielä yli sadassa maassa. Esimerkiksi Venäjällä sitä käytetään heidän oman 5.45 kaliiperinsa ohella.

Julkisuudessa olleiden tietojen mukaan Puolustusvoimat on alkanut harkita vaihtoehtoja nykyisten rynnäkkökiväärien korvaajiksi. Koekäytössä on ollut 5.56 kaliiperin aseita.

Rynnäkkökivääri ei ole asejärjestelmänä vanhentunut. Iästään huolimatta Puolustusvoimien käytössä olevat rynnäkkökiväärit ovat edelleen toimintakelpoisia, ja niitä voidaan ja niitä pitää täydentää taistelukentillä tarpeellisilla lisävarusteilla, kuten pimeänäkölaitteilla. Aseen ajanmukaisuus ei ole kiinni siitä, käyttäkö se 7.62 vai

5.56 patruunaa vaan siitä, että ase vastaa käyttötarkoitustaan.

Edellinen puolustusministeri Stefan Wallin on vastauksessaan allekirjoittaneiden kirjalliseen kysymykseen (KK 79/2012 vp) kertonut, että nykyinen rynnäkkökiväärikalusto säilyy käyttökelpoisena noin vuoteen 2035 asti. Päätös rynnäkkökiväärien käytön jatkamisesta tai uuden aseiden hankkimisesta olisi Wallinin mukaan tehtävä 2020-luvun alkupuolella.

Puolustusvoimien oman Ruotuväki-lehden 2/2013 mukaan uusia aseita voi tulla joidenkin joukkojen käyttöön jo tällä vuosikymmenellä, mutta pääasiassa hankintojen aika koittaa 10—20 vuoden päästä. Tutkimustyötä tehdään kaiken aikaa, mutta mitään konkreettista suunnitelmaa ei vielä ole muotoutunut.

Rynnäkkökiväärien uusiminen tulee maksamaan satoja miljoonia euroja. Pelkän Nato-maissa suosituksen kaliiperin varjolla mittavaa rynnäkkökivääriudistusta ei kannata lähteä tekemään — etenkin, kun Nato-yhteensopivuuden kannalta ei ole suurta merkitystä sillä, mitä kaliiperia rynnäkkökiväärimme ovat. Yhteensopivuudessa on kyse pikemminkin yhteisistä logistisista- ja johtamisjärjestelmistä.

Kaliiperin vaihdosta ei pidä pitää uudistuksessa itsestäänselvyytenä, vaan sitä on harkittava tarkkaan. On avoimesti pohdittava myös muita vaihtoehtoja kuin Nato-kaliiperia. Se on nimittäin eräiden näkemysten mukaan jo vanhentunut, ja saatavilla on uudempia ja kehittyneempiä pat-

ruunoita. Huomioon on lisäksi otettava Suomen naapurimaiden aseiden kaliiperimallit.

Kaliiperin ohella pääosin reserviläisistä koostuvan massa-armeijamme taistelijan perusaseen valinnassa on tarkasteltava muitakin seikkoja, kuten esimerkiksi hiljattain edesmennyt eversti Erkki Nordberg on huomauttanut: ase on oltava toimintavarma kaikissa tilanteissa, se pitää voida purkaa ja koota helposti, osumatarkkuuden on oltava hyvä myös vähän ampuvalle taistelijalle ja ase on oltava edullinen, jotta sitä voidaan ostaa riittävästi. Luonnollisesti myös tulevaisuuden joukkojen kokoonpano ja suorituskykytarpeet on huomioitava.

Jos ja kun rynnäkkökiväärit uusitaan, on se hyvä mahdollisuus elvyttää kotimaista aseeteollisuutta. Kotimaisten rynnäkkökiväärien valmistus loppui 1990-luvulla. Se oli virhe. Uusien rynnäkkökiväärien hankinta tulisikin hoitaa lisensoimalla maailmalta valittu ase ja valmistamalla

kiväärit Suomessa. Tämä toisi työpaikkoja ja ammattitaitoa, jota tiukan paikan tullen tarvitaan. Joka tapauksessa lähtökohta olkoon, että taistelijan perusase pitää pystyä valmistamaan kotimaassa.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitämme asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Missä vaiheessa Puolustusvoimien rynnäkkökiväärien uusiminen tällä hetkellä on,

onko siirtyminen Nato-maille tyypilliseen kaliiperiin suunnitteilla ja

*aikooko hallitus painottaa kotimaista tuotantoa, kun uusiminen tulee ajankoh-
taiseksi?*

Helsingissä 4 päivänä helmikuuta 2013

Jussi Niinistö /ps
Pentti Oinonen /ps
Ismo Soukola /ps

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Herra puhemies, olette toimitanut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Jussi Niinistön /ps ym. näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 2/2013 vp:

Missä vaiheessa Puolustusvoimien rynnäkkökiväärien uusiminen tällä hetkellä on,

onko siirtyminen Nato-maille tyypilliseen kaliiperiin suunnitteilla ja

*aikooko hallitus painottaa kotimaista tuotantoa, kun uusiminen tulee ajankoh-
taiseksi?*

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Puolustusvoimat ei suunnittele rynnäkkökiväärin uusimista tämän vuosikymmenen aikana. Tällä hetkellä käynnissä on nykyisen 762 RK 62-mallin modernisointihanke, jossa osa olemassa olevista 762 RK 62 aseista uudistetaan perän ja lisävarustekiinnitysten osalta.

Puolustusvoimissa ei suunnitella siirtymistä NATO-maille tyypilliseen kaliiperiin rynnäkkökiväärin uudistamisessa. Nykyisten rynnäkkökiväärien mahdollinen korvaaminen toteutetaan 2020-luvun loppupuolella.

Puolustusvoimat seuraa aktiivisesti yleistä asekehitystä ja kokeilee erilaisia aseita normaalin ja jatkuvasti käynnissä olevan tutkimus- ja kehittämis toiminnan puitteissa. Viime vuosina testaus- ja kokeilutoimintaan liittyen on tutustuttu useisiin erilaisiin keveisiin aseisiin kaliibereissa 4mm—12.7 mm. Kokeilussa ovat olleet myös kaliiberit 5.56x45 ja 7.62x39.

Puolustusvoimien lähiaikojen asehankinnat eivät liity rynnäkkökiväärin seuraajan hankintaan. Asehankinnoilla varustellaan joukkoja vastaamaan erilaisiin vaatimuksiin ja korvataan puuttuvia tai käytössä vanhentuneita aseita. Tulevaisuudessa hankittavat NATO-kaliiberin aseet on tarkoitettu erikoisjoukkojen käyttöön sekä kriisinhallintatehtäviin kansainvälisen yhteensopivuuden varmistamiseksi. Määrällisesti edellä mainitut hankinnat ovat erittäin vähäisiä puolustusvoimien joukkojen kokonaismäärään suhteutettuna.

Kysymykseen, aikooko hallitus painottaa asiassa kotimaista tuotantoa, totean seuraavaa: Ratkaisut tältä osin ovat melko kaukana tulevaisuudessa ja on liian aikaista linjata mahdollisesta tulevaisuudessa tehtävästä hankinnasta. Tässä vaiheessa voidaan todeta, että Suomessa on ollut ja on nykyisinkin korkeatasoista ampuma-asealan osaamista. Paitsi työllisyysvaikutuksia, kotimaassa oleva alan osaaminen antaa yleensä huoltovarmuushyödyt kaluston käyttäjälle.

Helsingissä 22 päivänä helmikuuta 2013

Puolustusministeri Carl Haglund

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Herr talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spörsmål SS 2/2013 rd undertecknat av riksdagsledamot Jussi Niinistö /saf m.fl.:

På vilket stadium är förnyandet av Försvarsmaktens stormgevär just nu,

planeras det en övergång till den kaliber som är typisk för Nato-länderna och

har regeringen för avsikt att betona den inhemska produktionen när förnyandet blir aktuellt?

Som svar på detta spörsmål anför jag följande:

Försvarsmakten planerar inte att förnya stormgeväret under detta decennium. Just nu pågår ett projekt för att modernisera den nuvarande modellen 762 RK 62, där en del av de befintliga 762 RK 62 vapnen förnyas i fråga om gevärskolven och fästena för tilläggsutrustning.

Vid Försvarsmakten planeras ingen övergång till den kaliber som är typisk för Nato-länder när stormgevären förnyas. Under slutet av 2020-talet blir det eventuellt aktuellt att ersätta de nuvarande stormgevären.

Försvarsmakten följer aktivt den allmänna vapenutvecklingen och provar olika slags vapen inom ramen för normal och kontinuerlig forsknings- och utvecklingsverksamhet. Under de se-

naste åren har man i anknytning till testnings- och försöksverksamheten bekantat sig med flera olika finkalibriga vapen med kaliber mellan 4 och 12,7 mm. Försök har också gjorts med kalibrerna 5.56x45 och 7.62x39.

Försvarsmaktens vapeninköp under den närmaste tiden har inget samband med anskaffningen av stormgevärets efterträdare. Med vapeninköpen utrustas trupperna så att de motsvarar olika krav och ersätts vapen som saknas eller blir föråldrade i användning. De vapen med NATO-kaliber som ska skaffas i framtiden är avsedda att användas av specialtrupper samt i krishanteringsuppdrag för att man ska kunna säkerställa internationell kompatibilitet. Till mängden är de ovan nämnda anskaffningarna mycket små ställda i relation till den totala mängden anskaffningar för försvarsmaktens trupper.

Vad gäller frågan om regeringen har för avsikt att betona den inhemska produktionen i denna sak, konstaterar jag följande. Avgörandena ligger till denna del ganska långt i framtiden, och det är för tidigt att dra upp några linjer i fråga om de anskaffningar som eventuellt kommer att göras i framtiden. I detta skede kan det konstateras att Finland har haft och även i dagens läge har högklassigt kunnande inom skjutvapensektorn. Utöver de sysselsättande effekterna, ger inhemskt kunnande inom sektorn i allmänhet fördelar som sammanhänger med försörjningsberedskapen under materielens drifttid.

Helsingfors den 22 februari 2013

Försvarsminister Carl Haglund